

Állatok a gyógykezelésben

Egyesület az ember –
állat kapcsolat gyógyító
hatásának kutatásáért és elősegítéséért

Állatok a gyógykezelésben
Bécsi Állatorvosi Egyetem
1210 Bécs, Veterinärplatz 1

AE épület, földszint

Hivatali idő: hétfő – péntek 9.00 – 12.00

Tel.: 01/250 77/3340 Fax 3391

e-mail: tat@vetmeduni.ac.at

honlap: www.tierealstherapie.org

„Állatok a gyógykezelésben” Egyesület

Egyesület az ember – állat kapcsolat gyógyító hatásának kutatásáért és elősegítéséért

Történet:

Az állatok a gyógykezelésben munkakört 1987-ben alapította Dr. Gerda Wittmann biológus. 20 évvel ezelőtt egy napilap kis cikkében olyan embereket keresett, akik jólelkű állataikkal öregotthonokat látogatnának.

Dr. Wittmannak a hosszú évekig tartó ausztráliai tartózkodása alatt lehetősége volt megismerkedni az állatok segítségével végzett terápiával és hazatérése után célul tűzte ki ennek bevezetését nálunk (Ausztriában) is. Az angolszász országokban már régóta használják az állatokat beteg emberek gyógykezelésében.

Mindenekelőtt a kezdetek voltak nagyon nehezek. Az állattal, főleg egy kutyával, egy kórházhoz hasonló környezetben tért hódítani, szinte lehetetlennek tűnt. Szóba kerültek higiéniaival kapcsolatos gondolatok, harapásos balesetektől való félelmek és ehhez hasonlóak. Dr. Wittmannak és néhány önkéntes segítőknek, akiket az ötlet meggyőzött, 1988-ban mégis sikerült – minden nehézség ellenére – egy állatlátogató programot bevezetni a Lainz-i szociális otthon kerthelyiségében, a mai Wienerwald-i fekvőbeteg-központban.

Az állatok fokozatosan bemehettek az otthon termeibe is. Ma már nem számít különlegességnek, ha az állatok a betegek ágyaiban fekszenek.

1991-ben végül hivatalosan is megalakult a **TAT**. Az állatoknak nem az emberi kapcsolatokat kell helyettesíteniük, ők sokkal inkább társterapeuták és katalizátorok. Az állatok segítségével végzett gyógykezelésnek a testi, lelki és szociális állapot zavarainak megszüntetését vagy csökkentését kell szolgálnia állatok figyelembevételével, és erre a kutyák kimondottan alkalmasak (akik gazdájukkal együtt egy csapatként dolgoz-

nak). Az egyesület az állatok segítségével szeretné elérni a sérült és/vagy idős emberek jobb beilleszkedését.

A TAT egyesület állatlátogató programokat szervez idősek otthonaiba, pszichiátriai intézetekbe, szellemi- és testi fogyatékos, viselkedészavaros gyermekek iskoláiba és óvodákba.

Ez egy olyan munka, ami sok kutyatulajdonosnak lehetővé teszi, hogy az állataikkal megélt örömeiket átadják másoknak és megosszák velük. Azonban ez egy komoly feladat a kutyának is, aki eközben meglepően sok együttérzést tanúsít, pl. fogyatékoságok estében pontosan megkülönbözteti, hogyan és milyen formában alkalmazkodjon az egyes páciensekhez.

A TAT egyesület további célja, hogy tudományosan bebizonyítsa és dokumentálja az állatokkal végzett terápia hatását.

Megfelelő tanulmányok végezhetők a Wienerwald-i fekvőbeteg-központban Dr. Eva Fuchswans vezetésével, valamint a Baumgartner Höhe pszichiátriai kórházban Dr. Tölk, Dr. Djalilian és Prof. Hermann Bubna-Littitz irányításával.

Több diplomamunka is készült már a pszichológia, gyógy-pedagógia és a társadalomtudományok területén, ill. vannak keletkezõben és az egyesület irodájában lesznek archiválva.

A TAT Egyesület – MA:

- * A TAT központ a bécsi Állatorvosi Egyetemen található
- * TAT kirendeltségek vannak
 - Alsó-Ausztriában
 - Felső-Ausztriában
 - Vorarlbergben
 - Steiermarkban
 - Karintiában
 - Tirolban
 - Olaszországban
 - Németországban
 - Hollandiában
 - Szlovéniában
 - Magyarországon
- * Az egyesületnek működő csapatai vannak minden osztrák tartományban
- * Az egyesületnél összesen kb. 250 kihelyezett csoport létezik
- * Jelenleg az egyesületnek kb. 900 tagja van.
- * A TAT jelenleg Ausztria szerte kb. 150 intézetet látogat, nem tartoznak ide azok az intézmények, amelyeknél az állat alapú kezelés nem a munkakör része.
- * TAT által látogatott intézetek:
 - fekvőbeteg intézetek
 - fogyatékosok intézetei
 - pszichiátriai intézetek
 - gyermekotthonok
 - iskolák
 - egyedi gondozásban részesülők intézetei

Állatokra alapozott gyógykezelés:

Fogalma:

„Állatokra alapozott gyógykezelésen értünk minden olyan eljárást, amellyel az állat célirányos bevetésével az emberek lelki és testi állapotának pozitív irányban történő változását célozzuk meg. Ez érvényes mind a testi, mind a lelki sérülésekre. A gyógykezelésben résztvevő ember – állat pár egységként működik. Állat által nyújtott terápiás lehetőségnek tekinthető az érzelmi közelség, a melegség és a feltétlen elismerés. Kiegészítésképpen különböző technikákat alkalmaznak a kommunikáció és kölcsönös érintkezés, az alapvető ösztönzés és a tanuláspszichológia területéről.”

© Dr. G. Gatterer 2003.

- * Az állatok alkalmazásával végzett terápia egy tudományosan elismert módszer
- * Javulások, melyek a terápia által elérhetők:
 - a betegek jobban reagálnak a gyógyszerekre
 - csökken a vérnyomás és a pulzusszám
 - egyéb nyugtató hatások lépnek fel
 - motiválhatóság egyéb ösztönzése és javítása
 - kommunikáció elősegítése
 - a finom- és nagymozgások javulása

* Az alkalmazás lehetőségei:

- szívinfarktust és agyvérzést elszenvedett betegeknél
- beszéd- és mozgáskorlátozottaknál
- Alzheimer kórban szenvedőknél
- testi és/vagy szellemi fogyatékos gyermekeknél
- viselkedészavaros gyerekeknél
- depresszióban szenvedőknél
- krónikus fájdalommal küzdőknél
- baleset utáni rehabilitációban
- kábítószerfüggő pácienseknél

A terápiában résztvevő kutya:

Fogalma:

„Jól szocializált, kicsi korától fogva emberekkel szoros kapcsolatban élő kutya, aki megfelelő engedelmességgel, emberekkel és más állatokkal szemben magas tűréshatárral rendelkezik. Szakmailag kompetens trénerok képezik ki emberek közti kapcsolatban végezhető sokoldalú feladatok elvégzésére, végül felhatalmazott vizsgáztatók vizsgáztatják egy speciális jellemteszt alapján. Rendszeres állatorvosi ellenőrzésen esik át és évente legalább egyszer végeznek rajta egy olyan tesztet, amellyel mindenféle jellemváltozás megállapítható. Az állat tulajdonosával együtt alkot egy csapatot, akik bevetésen együtt vannak. Az állatok túlterhelése és/vagy gyakori bevetése mindenképpen elkerülendő. Ügyelni kell az állatok munkakörülményeinek romlásához vezető stresszre.”

© Helga Widder 2003

Képzés az egyesületnél:

Az egyesület célul tűzte ki, hogy felelősségteljes kutya-tulajdonosokat és négylábú társaikat kiképezi egy gyógykezelésbe bevethető csapattá. A TAT - csapatokat elméletben és gyakorlatban is kiképezik. A gyakorlati részt olyan kiképzők vezetik, akik kutyakérdésekben és az állatterápia területén jártasak. Az elméleti rész előadásokból áll, amiket a pszichológia, pedagógia és az orvostudomány területén dolgozó szakemberek tartanak.

Ha az egyes képzési moduloknak vége, miután a 3. részt is sikeresen elvégezték, lehetővé a gyógykezelést végző kutya vizsgája. Aztán el kell végezni a látogatást tapasztalt terápiás csapattal, hogy a képzést be lehessen fejezni.

Feltételek a terápiát végző állatok számára:

- kitűnő egészségi állapot (egy 6 hónapnál nem régebbi TAT egészségi bizonyítvány felmutatása szükséges)
- fájdalommentesség
- jól ápoltság
- jóindulatú és nyugodt természet
- élősködőktől mentesnek kell lennie, szükséges a rendszeres féregtelenítés, ill. védekezés külső élősködők ellen
- teljes védőoltás
- környezet- és társadalmi biztonság
- magabiztosság és biztonság nyugodt és ingerült helyzetekben páciensekkel és gyermekekkel szemben, a mindennapi életben idegen emberekkel szemben, fajtabeli, vagy más állatfajokkal szemben
- biztonság találkozáskor, szokatlan mozdulatoknál és zajoknál
- szoros kapcsolat az embereivel
- biztonság zajos környezetben
- biztonság optikai ingerek közben
- az állatok örüljenek az emberekkel való találkozáskor, és ha megsimogatják őket

Ebből kifolyólag egy kutyától megkívánt speciális tulajdonságok:

- teljes emberbarátság és emberekkel szembeni tolerancia
- a kölykök optimális formálása és szocializálása a különböző korosztályokkal való kapcsolattartáshoz.
- különösen jó kapcsolat tulajdonosával
- teljes mértékű tolerancia más kutyákkal és más állatfajtákkal szemben, ill. a fajtabeli és azonos nemű állatokkal szemben
- legalább BGH1 színvonalú csoport, vizsga nem szükséges. A képzettségi szintet egy belépőtesztrel ellenőrzik.
- magas terhelhetőség és messzemenő stressz-ellenálló képesség (az egész csapatra érvényes), sosem szabad stresszhelyzetben sem agressziót mutatni
- féltős, bátortalan, bizonytalan és agresszív kutyák nem alkalmasak
- lánc vagy feszítőnyakörv használata nem engedett

Feltételek az emberek számára:

- szociális alapbeállítottság, „segítőtárs-szindróma” nélkül
- csapatszellem
- sportos és igazságos magatartás
- szükséges az állatának optimális ismerete és megértése, tudja időben észrevenni az állat túlterheltségét
- megfelelő együttműködés ember és állat között
- a tulajdonosnak mindig és minden helyzetben tudnia kell uralmat gyakorolni az állat felett
- fontos összefüggéseket kell felismernie páciensekkel
- bepillantás a látogatott intézmények életébe
- a csapat jó vezetőkészsége és egyetértése
- szaktudás stresszjelekről különösen fontos (a tanfolyamon ezeket elmélyítik), ennek segítségével

lehetővé teszik az állat számára a terápia utáni stressz csökkentését

- TAT elsősegély tanfolyam elvégzése emberek és állatok számára, különös tekintettel idős emberek és gyermekek számára
- a TAT irányelveinek és normáinak elfogadása

Ami számunkra a képzés során fontos:

- a pozitív megerősítés módszerén alapuló tréning
- a kutya semmiféle túlterhelése
- ember és kutya közti kapcsolat, a kutya emberhez való bizalmának megerősítése
- a kutyákat nem szabad eszközként kezelni, a kutya mindig kutya maradjon és a természetes igényeit ki kell elégíteni
- a gyógykezelést a következő módokon lehet teljessé tenni: játék, kifutó/mozgástér, kutyával való intenzív foglalkozás, alvás
- a jövőbeni kutyás csapatokról való egyedi gondoskodás és ennek kérdései
- jártasság a faji eredetű ismertetőjelek terén, különösen a tanulási képesség területén (tevékenységi fok, uralkodási ösztön)

Higiénia

Az állatok alkalmazásával végzett terápiában vagy a kutatási eljárásokban nagy jelentősége van a higiénának. Magától értetődik, hogy a terápiás csapataink vigyáznak a szükséges higiénára és állataik egészségére. Tudatában vagyunk annak, hogy fennállnak olyan veszélyek, amelyek

az állatok terápiás munkája alatt jöhetnek léter, mint bakteriális és vírusos fertőzések, gombás fertőzések, belső és külső élősködők terjesztése, allergiát előidéző veszélyek, valamint harapásból és karmolásból származó sérülések, de ezeket megpróbáljuk a lehető legalacsonyabb szinten tartani.

A következő pácienseknél minden esetben orvossal egyeztetünk, és kétes esetekben az ilyen betegeket a terápiás csapataink nem látogatják:

- az immunrendszer súlyos zavarával küzdőknél (erős allergiánál, asztmánál, neurodermitis erős formájánál)
- súlyos szellemi megbetegedés esetén
- akut megbetegedéseknél vagy fertőzések esetén

Állataink számára saját szabványokat dolgoztunk ki, a következő követelményeket állítjuk az állatok elé:

- kiváló egészségi állapot
- legyen az állatfajta igényeinek megfelelő
- megfelelő ápoltság
- egészséges táplálkozás
- fájdalommentesség
- rendszeres féregtelenítés
- védekező eljárások külső élősködők ellen
- jólelkű és nyugodt természet
- teljes védőoltás
- tüzelő kutyákat nem szabad alkalmazni

A terápiában résztvevő állatainkat rendszeresen ellenőrizzük (egészségi igazolás, székletminta, jellemük utóvizsgálata, oltási könyv ellenőrzése stb.)

A terápiák idejére a csapatainknak a következő előírásokat is be kell tartania:

- a pácienseknek nem szabad az állat orrát vagy pofáját megcsókolni
- az intézetekben nem szabad az állatoknak élelmiszerekkel kapcsolatba kerülni
- a pácienseknek és az ápoló személyzetnek tudnia kell, hogy az állatokkal való foglalkozás után a résztvevők kezét megmossák, ill. fertőtlenítsék
- lepedőt kell teríteni az ágyra, ha az állat az ágyban fekszik

Természetesen arra is vigyázunk, hogy a terápia idején egyik állatunk se legyen túlterhelve, és hogy emiatt ne léphessen fel probléma. A harapásból és karmolásból származó vagy hasonló sérülések esélye a speciális kiválasztási és vizsgálójárások miatt csekélynek mondható, ugyanígy a megfelelő elővigyázatosság miatt a balesetek veszélye is, melyet állataink okoznak.

Előnyök a TAT-nál:

- megalapozott és komoly gyakorlati és elméleti képzés a legújabb ismeretek alapján
- csapatok ellátása és közvetítése
- az állatok jellemváltozásainak éves utóvizsgálata
- évente egészségcsekk
- állatok székleltvizsgálata évente 2x
- a csapatoknak kiegészítő biztosítás az egyesületnél
- kedvezmények, mint pl. eledel-, oltási utalvány stb.
- havonta továbbképzési lehetőség a Jour-Fixe-Termin-nél, továbbképzési igazolvány
- tudományos értékelés és kíséret

Előzetes és célok:

- nemzetközi kapcsolatok és hálózatépítés
- a „terápiás állat” fogalmának törvényben rögzítése
- „állatterapeuta” szakképzés
- rendszeres tanácskozások
- egyetemi kurzusok
- egy Bachelor intézet

Idegenvezetés gyermekek számára a Bécsi Állatorvosi Egyetemen:

A TAT a Bécsi Állatorvosi Egyetemen és a bécsi Ullreichgasse gyermekotthonnal közösen nem régóta szervez látogatásokat gyermekcsoportoknak az egyetem istállóiba, kovácsműhelyébe és múzeumába. A gyerekek megismerkedhetnek régi hazai háziállatfajtákkal és betekinhetnek az egyetem életébe. A kovácsműhelyben megnézhetik, hogyan patkolják a lovakat, a múzeumban pedig régi kocsik és kéziszerszámok várják őket.

A TAT vezetősége:

Elnök:	Univ.-Prof. Elmar Bamberg ehem. Vektor Vet. Med. Univ.
1. Elnökhelyettes:	Helga Widder TAT titkárság
2. Elnökhelyettes:	Dr.in Silvia Leugner táplálkozási és dietetikus szakállatorvos
1. Pénztáros:	Prim. Dr. Anton Tölk
2. Pénztáros	Mag.a Marianne Hahsler
Jegyzőkönyvvezető:	Evelyne Dreher
Jegyzőkönyvvezető:	Christine Schmied kirendeltségek képviselője
Delegáltak:	Barbara Grünwald ökopedagógus
Delegáltak:	Dr. Max Mosing jogász
Delegáltak:	Mag. Hermann Gsandtner
Delegáltak:	Dr. Dr. Klaus Neufeld
Delegáltak:	MRin Dr.in Elisabeth Marsch
Delegáltak:	Dr. Gerald Gatterer

Tudományos tanácsadó testület:

- **Prim. Dr. med. Josef Ides**
Fekvőbeteg-ellátás szakértője
- **Dr. med. Wolfgang Exel**
Szociális gyógyászat szakértője
- **Dr. med. Annemarie Palkowits-Obrowsky**
PH Liesing szakértő
- **A. Univ. Prof. Dr. Hermann bubna-Littitz**
Állatpszichológia szakértője
- **VR Dr. Oswald Ruso**
Állatorvosok kamarájának egykori elnöke
- **Univ. Prof.Dr.med.vet.H.K.Hinaidy**
Élősködők kutatásának szakértője
- **O.Univ.Prof.Dr.me.vet. Gerhard Hofecker**
Pszichológia szakértője
- **Prim. Dr. Eva Fuchswans**
A Wienerwald-i fekvőbeteg-központ
osztályvezető főorvosa
- **Univ. Prof. Dr. Otto Schlappack**
Sugárterápia és radioonkológia
- **Univ. Prof. Dr. Giselher Guttmann**
A Bécsi Egyetem Pszichológiai Intézetének
vezetője

TAT kirendeltségek

Kirendeltség	Ügyintéző	Cím	Telefon, fax, e-mail
Bécs	Zentrale: Verein Tiere als Therapie Helga Widder	Veterinärplatz 1 A-1210 Wien	Tel: 01/250 77-3340 Mobil: 0699/120 17 888 e-mail: tat@vetmeduni.ac.at
	TAT-Wien Süd Helga Widder	Kadoltsberg, Zugang Wittgensteinstraße A-1230 Wien- Mauer	Mobil: 0699/120 17 888, e-mail: tat-wiensued@tierealstherapie.org oder widder@tierealstherapie.org
Felső- Ausztria	TAT- Steyr/Ennstal Birgit Pfaffhuber	Pfarrberg 12 A-4407 Dietach	Mobil: 0676/770 16 70 e-mail: hundeschule@partnerpfote.at tat-steyr@tierealstherapie.org
	TAT- Oberösterreich Dr. Marianne Reifberger	Lannerstraße 1 A-4701 Bad Schallerbach	Tel. u. Fax: 07249/430 82 e-mail: office@tierealstherapie- ooe.at
Vorarlberg	TAT-Vorarlberg Trudi Schmid	Am Hof 6 A-6840 Götzis	Mobil: 0664/113 88 67 Tel. u. Fax: 05523/646 75 e-mail: tat.vorarlberg@cable.vol.at
Alsó- Ausztria	TAT-NÖ-Süd Christine Schmied	Brennergasse 10 A-1230 Wien	Tel. u. Fax: 01/86 55 67 e-mail: astorabi@a1.net
	TAT-NÖ- Nord-Ost Doris Gilli	Erzherzog Karl Ring 17 A-3730 Eggenburg	Tel: 02984/2610 Mobil: 0664/185 12 52 e-mail: gilli.muehle@aon.at
	TAT-NÖ-Wald- viertel: Sabine Kysela	Südsiedlung 8 A-3813 Dietmanns	Mobil: 0650/461 47 47 e-mail: sabine.kysela@aon.at
	TAT-NÖ- Mostviertel: Eva Schiebendrein	Leonhardgasse 2- 10/4/4/13 A-1030 Wien	Mobil: 0664/431 90 38 e-mail: schiebendrein.eva@a1.net
	TAT-NÖ- Waldviertel Süd: Evelyne Dreher	Marktplatz 2 3841 Windigsteig	0664/413 98 50 e-mail: evelyne.dreher@aon.at

Steiermark	TAT-Steiermark Helmuth Gruber	Roseggergasse 21 A-8680 Mürzzuschlag	Mobil: 0650/868 02 11 e-mail: tat.steiermark@muerznet.at
	TAT-Steiermark- Süd Ursula Köstl	St. Ulrich 128 A-8072 Fernitz	Tel: 03135/824 09 Mobil: 0664/185 83 24 e-mail: mensch- tier@landeskompetenzzentrum.at
Tirol	TAT-Tirol Sandra Hauswicka	Föhrenwald 9-31 A-6067 Absam	Mobil: 0699/118 76 112 e-mail: s.hausi@cnh.at
Kärnten	TAT-St. Veit/Glan Dunja Leitgeb	Hubertusstr. 1 A-9300 St. Veit/Glan	Tel.: 04262/370 82 Mobil: 0650/407 44 e-mail: leitgeb.d@gmx.at

Németország	TAT-St. Johann- Rheinhausen Inge Meyer	Auf dem Ewiger 16 D-55578 St. Johann	Tel: (+49)/(0)6701-3546 Fax: (+49)/(0)6701-901301 e-mail: meyer.net@t-online.de
	TAT-Bayern Daniela Weiler	Sebastian- Kneipp-Gasse 6A D-86152 Augsburg	Tel: (+49)/821 42 06 766 e-mail: tat-bayern@web.de
	TAT- Sachsen/Chemnitz Cornelia Neldner	Schulstr. 82 D-09125 Chemnitz	Tel: (+49)/371 31 46 638 Mobil: (+49)/323 00 27 e-mail: columa@gmx.de
	TAT- NRW/Düsseldorf Naturheilpraxis Susanne Kaiser	Jägerstr. 20A D-40231 Düsseldorf	Tel: (+49)/211 28 04 757 Mobil: (+49)/173 21 95 811 e-mail: canistherapie@aol.com oder tat- nrw@tierealtherapie.org web: www.canistherapie.de
Olaszország	TAT-Südtirol Elisabeth Schröpfer	Wiesenweg 12 I-39010 Vöran	Tel: (+39)/(0)335 75 88 298 e-mail: elisabeth.schroepfer@gmx.at oder tat-suedtirol@tierealstherapie.org
	TAT-Italien Federico Fiori	Via S. Pio X, 10 31020 Fontane di Villorba Treviso/Italy	Tel: (+39)/(0)422 91 10 48 Mobil: (+39)/339 46 28 406 e-mail: fede.fiori@tin.it

Szlovénia	TAT-Slowenien Spela Jursic	Topniska 45 1000 Ljubljana Slovenia	Tel: (+38)/(0)641 81 70 14 e-mail: spela.jursic@gmail.com
Hollandia	TAT-Amsterdam Dorit Haubehofer	Helmholtzstraat 80 hs 1098 LM Amsterdam	Tel: (+31)/ 20/ 623 53 43 email: tat- amsterdam@tierealstherapie.org
Magyerország	TAT-Ungarn / TAT-Magyar Maria Hödlmoser	Dózsa györgy utca 10 H-8975 Szentgyörgyvölgy	Information in Deutsch: Tel: 0036/306 17 21 57 e-mail: tat-magyar@tierealstherapie.org

Támogassa az állatok segítségével végzett terápia nagyszerű ötletét és legyen a TAT tagja!

Rendes munkatársak	30,00€
Diákok és nyugdíjasok	15,00€
Támogató tagok	150,00€-től

A tagsági díj befizetése után válhat a TAT Egyesület tagjává, ezt befizetheti a következő számlaszámra:
00110211651, BLZ 14000, BIC: BAWAATWW,
IBAN: AT761400000110211651, BAWAG-Bank.
vagy közvetlenül a TAT információs csoportnál. Ön ezzel abban segít, hogy az állatokkal végzett gyógykezelés javíthassa a hátrányos megkülönböztetésű emberek állapotának javítását.

Amit a tagoknak kínálunk:

- **Rendszeres információkat az egyesületben történekről**
- **Részvételi lehetőséget továbbképzési rendezvényeinken, szakmai előadásokon, kirándulásokon stb. (általában minden hónap 2. kedd)**
- **Naponta 9-12 óráig rendelkezésre állunk kérdéseik megválaszolására vagy csapatok közvetítésére**
- **További kiegészítő előnyök, ha ön saját maga vesz részt állatával bevetéseken, pl. kiegészítő biztosítás, ajándék állateledel, ingyenes székletvizsgálat**

TAT irodánkban megtekinthető a legújabb irodalom és sok tudományos munka az „állatokkal végzett terápia” témakörben.

Megbízás adója:

richterpharma ag

